

UCHWAŁA NR LI/373/2022
RADA GMINY ŁABOWA

z dnia 28 lutego 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dla Gminy Łabowa**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, 2, 2a, 5 art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Gminy Łabowa uchwala, co następuje:

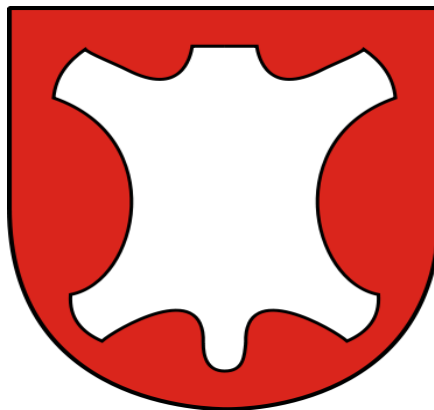
§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w brzmieniu jak załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Maria Stopka

Załącznik do uchwały
Nr LI/373/2022
Rady Gminy Łabowa
z dnia 28.02.2022 r.

***GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA LATA 2022-2025***

Wstęp

Rozdział I: Podstawy prawne oraz problematyka zjawiska do przygotowania i realizacji Programu

- 1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**
- 2. Zadania Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii**
- 3. Problematyka zjawiska uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych**
 - 3.1. Uzależnienie od alkoholu**
 - 3.2. Zjawisko narkomanii**
 - 3.3. Uzależnienia behawioralne**
 - 3.4. Uzależnienia behawioralne a uzależnienia od substancji psychoaktywnych - różnice**

Rozdział II: Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych

Rozdział III: Cele Programu

Rozdział IV: Zadania Programu

Rozdział V: System wdrażania Programu

Rozdział VI: Finansowanie zadań programowych

Wstęp

Samorząd gminy na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) uzyskał większość kompetencji i zadań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom związanym z uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych. Przed wszystkim głównym zadaniem jest pomoc w minimalizowaniu zjawisk związanych z uzależnieniami. Taka pomoc ma polegać na podejmowaniu działań edukacyjnych, zapobiegawczych, uświadamiających oraz wspierających. Wsparcie powinno obejmować każdą grupę wiekową, a w szczególności dzieci i młodzież.

W pierwszym rozdziale przedstawione zostaną podstawy prawne do przygotowania i realizacji Programu. Zaprezentowane zostaną źródła oraz podstawy prawne regulujące tematykę uzależnień. Przedstawiona zostanie organizacja i funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Następnie ukazane zostaną najważniejsze zadania Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Dalej dokonana zostanie problematyka zjawiska uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

W drugim rozdziale dokonana zostanie diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych Gminy Łabowa. Zaprezentowane zostaną dane dotyczące problematyki uzależnień Gminy Łabowa na podstawie różnych uzyskanych źródeł.

Trzeci rozdział zawierał będzie informacje dotyczące realizacji Strategii, w tym przedstawiona będzie misja i wizja Rozwiązywania Problemów Społecznych, cele strategiczne oraz kierunki działań, źródła finansowania, system wdrażania Strategii oraz zawarte zostaną wnioski końcowe.

W następnych rozdziałach przedstawione zostaną cele oraz zadania Programu, które są kluczowymi wyznacznikami dla działań podejmowanych na rzecz profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnień na terenie Gminy Łabowa. W niniejszym Programie zaprezentowane zostaną także systemy

wdrażania oraz finansowania zadań programowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 swoim zasięgiem obejmuje wszystkich

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

mieszkańców Gminy Łabowa. Niniejszy Program został opracowany na 4 lata, ponieważ realizacja założonych celów oraz podejmowane działania wymagają czasu. Ponadto efekty oraz realizacja poszczególnych zadań będzie zależała od posiadanych środków finansowych oraz skoordynowanej i szerokiej współpracy przedstawicieli odpowiedzialnych za działania w zakresie problematyki uzależnień, w tym też przemocy.

Rozdział I: Podstawy prawne oraz problematyka zjawiska do przygotowania i realizacji Programu

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizacja zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii jest prowadzona w postaci uchwalonego przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Podstawowe akty prawne regulujące problematykę zadań zawartych w niniejszym Programie:

1. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 z późn. zm.);*
2. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);*
3. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.);*
4. *Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.);*
5. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);*
6. *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)*
7. *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łabowa na lata 2021-2028;*
8. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.*

Program, w swojej treści, uwzględnia także rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabowej działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 1119 z późn. zm.). W jej skład wchodzi przedstawiciele: Urzędu Gminy, Rady Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, radca prawny oraz psycholog.

Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Celem jej działań jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Ponadto Komisja realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności:

- wydawanie postanowień dotyczących zgodności i lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy;
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży oraz podawania i spożywania napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Łabowa;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnień behawioralnych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, które służą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomani oraz uzależnień behawioralnych.
- prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- współdziałanie z organami gminy, instytucjami, zakładami pracy, osobami fizycznymi, stowarzyszeniami oraz organizacjami społecznymi w zakresie promocji trzeźwego stylu życia i wartości abstynenckiej oraz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz.2050 późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.).

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za udział w pracach Komisji, jej członkowie otrzymują wynagrodzenie w wysokości **150 złotych brutto (słownie sto pięćdziesiąt złotych)** za posiedzenie dla 1 członka gminnej komisji.

Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest potwierdzenie na liście obecności udziału w posiedzeniu.

2. Zadania Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Samorząd terytorialny oznacza prawo i zdolność społeczności lokalnych do kierowania i zarządzania częścią spraw publicznych na ich własną odpowiedzialność i w interesie ich mieszkańców w granicach określonych prawem.

Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina – czyli wspólnota samorządowa (ogół mieszkańców gminy) oraz odpowiednie terytorium. Samorządność gminy polega na możliwości współdecydowania przez jej mieszkańców w sprawach gminy bezpośrednio przez głosowanie w referendum lub pośrednio poprzez wybranych przedstawicieli, czyli radnych.

Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów (takich jak: samorząd powiatowy, wojewódzki czy administracja państwowa). Zadania publiczne wykonywane przez gminę można podzielić na zadania własne oraz zadania zlecone. Zadaniem własnym gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz wystąpienie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Przeciwdziałanie narkomanii należy także do zadań własnych gminy i obejmuje następujące zadania w tym zakresie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizuje się w szczególności przez:

1. działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
2. leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
3. ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Zgodnie z powyższym gmina ma możliwość przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki uzależnień.

3. Problematyka zjawiska uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych

We współczesnym świecie źródłem uzależnienia i zachowaniem nałogowym może być niemal wszystko. Nałóg, czeokolwiek by nie dotyczył, ma destrukcyjny wpływ na zachowanie, zdrowie fizyczne i psychiczne uzależnionego. Co istotne, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, w skrajnych przypadkach, może doprowadzić nawet do śmierci. Uzależnienia dotyczą nie tylko osób dorosłych, coraz częściej pojawiają się wśród młodzieży i nieletnich. Wyjście z uzależnienia jest możliwe, ale bardzo trudne, dlatego należy im zapobiegać.

Uzależnienie stanowi nabytą, silną potrzebę wykonywania jakiejś czynności bądź zażywania jakiejś substancji psychoaktywnej. Klasyfikowane jest jako stan zaburzenia psychicznego i fizycznego, który powoduje zmianę w dotychczasowym sposobie zachowania. Objawami uzależnienia, które występują przy każdym rodzaju nałogu są:

- częste, powtarzane zachowania, nad którymi uzależniony traci kontrolę,
- nałóg zajmuje znaczną część czasu,
- pojawiają się problemy natury zdrowotnej, psychicznej, emocjonalnej, zawodowej, rodzinnej,
- po odstawieniu substancji psychoaktywnych lub zaprzestaniu wykonywania określonych czynności pojawia się zespół abstynencyjny.

Diagnoza nałogu możliwa jest w momencie, kiedy występują 3 objawy, które utrzymują się przez dłuższy czas. Uzależnienie zgodnie z klasyfikacją ICD-10 jest chorobą, która nieleczona

prowadzi do degradacji życia społecznego i destrukcyjnie wpływa na zdrowie uzależnionego, a w skrajnych przypadkach może doprowadzić nawet do śmierci.

3.1. Uzależnienie od alkoholu

W Polsce obowiązuje Międzynarodowa Klasyfikacja opracowana przez Światową Organizację Zdrowia i przyjęta na konferencji przez 46 jej członków w dniu 6 października 1975 roku.

W 1992 roku została wydana najnowsza, aktualna X wersja Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób Urazów i Przyczyn Zgonów (ICD-10). Wyodrębniona jest w niej grupa zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych. Oprócz alkoholu zaliczono do nich także niektóre inne środki, jak np. stosowane w medycynie pochodne makuwca (otrzymywane z maku ogrodowego), środki pobudzające (w tym kofeina), a także tytoń.

Kryteria diagnostyczne uzależnienia od alkoholu według Światowej Organizacji Zdrowia (ICD-10), definiują uzależnienie jako: "Zespół objawów somatycznych, behawioralnych i poznawczych, w których picie alkoholu staje się priorytetowe nad innymi poprzednio ważniejszymi zachowaniami. Do rozpoznania potrzebne jest stwierdzenie trzech z poniższych objawów w czasie ostatniego roku:

- Silna potrzeba (głód) picia albo kompulsywne picie alkoholu;
- Trudności w kontrolowaniu zachowań związanych z piciem w sensie upośledzenia:
 - kontrolowania rozpoczęcia picia (np. powstrzymywania się od picia przed piciem);
 - długości trwania picia (np. ograniczania picia do jednego dnia);
 - ilości alkoholu (np. konieczność picia do dna butelki);
- Stan abstynencyjny spowodowany przerwaniem picia lub zredukowania dawki alkoholu, przejawiający się:
 - charakterystycznym zespołem abstynencyjnym, albo
 - piciem alkoholu lub przyjmowaniem substancji o podobnym działaniu (np. benzodiazepiny, barbiturany, eter) z zamiarem złagodzenia lub uniknięcia objawów abstynencyjnych;
- Występowanie tolerancji, polegającej na potrzebie spożycia większych dawek do wywołania efektu powodowanego poprzednio mniejszymi dawkami (są one nieraz tak duże, że mogłyby spowodować śmierć osoby nieuzależnionej);
- Postępujące zaniedbywanie alternatywnych przyjemności lub zainteresowań z powodu picia, zwiększenie ilości czasu potrzebnego na zdobycie alkoholu lub powrócenie do normy po wypiciu;

- Picie alkoholu mimo wiedzy o jego szkodliwości np. o uszkodzeniu wątroby spowodowanych picciem, stanach depresyjnych po dłuższym picciu" (Habrat B. 1996, s. 33).

Według Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego w DSM-III użyto terminu *uzależnienie od alkoholu* zamiast alkoholizm i wyróżniono je jako osobną kategorię zaburzeń wynikających z nadużywania środków odurzających. Kryteria występowania *uzależnienia od alkoholu* to: "patologiczny wzorzec używania alkoholu lub zaburzenie funkcji społecznych i/lub zawodowych, które spowodowane zostały używaniem alkoholu oraz towarzysząca któremuś z nich zmieniona tolerancja bądź objawy zespołu abstynencyjnego" (Woronowicz T.B 1995, s. 52).

Zaburzenie funkcji społecznych i zawodowych występuje wtedy, gdy osoba: jest agresywna w stanie odurzenia alkoholowego; opuszcza pracę; ma komplikacje prawne na przykład zostaje aresztowana z powodu zachowań w stanie odurzenia alkoholowego; przeżywa kłótnie i nieporozumienia zarówno z rodziną jak i z przyjaciółmi w związku z nadużywaniem alkoholu.

Pojęcie tolerancji zostało omówione wyżej, natomiast z *objawami abstynencyjnymi* mamy do czynienia wtedy, gdy osoba przestanie pić alkohol lub ograniczy jego ilość. Odczuwa ona wtedy dreszcze, drżenie kończyn, drażliwość, niepokój skurcze mięśniowe.

Kryteria diagnostyczne DSM-III pozwalały tylko stwierdzić wystąpienie lub brak choroby, nie pozwalały natomiast na wprowadzenie jakiegokolwiek gradacji jej nasilenia. Zostało to poprawione przy kolejnych wydaniach. Opublikowana w 1987 wersja kryteriów diagnostycznych (DSM-III-R) pozwala rozpoznać uzależnienie alkoholowe, jeżeli zostanie stwierdzone występowanie co najmniej trzech z spośród dziewięciu wymienionych objawów w ciągu ostatniego miesiąca (lub jeżeli zostanie stwierdzone powtarzanie się ich przez dłuższy okres czasu). Ten sam zestaw symptomów i zachowań stosowany jest do rozpoznania uzależnienia od wszystkich rodzajów substancji psychoaktywnych. W odniesieniu do alkoholu są to następujące objawy:

- picie alkoholu w większych ilościach, częściej lub przez dłuższy czas niż zamierzało się pierwotnie;
- utrzymujący się przez dłuższy czas zamiar lub co najmniej jedna próba przerwania picia lub picia kontrolowanego;
- poświęcanie zbyt wiele czasu na picie lub poszukiwanie możliwości picia, bądź też na "odzyskiwanie formy" po picciu;
- częste upijanie się, obecność objawów abstynencyjnych w czasie wykonywania swoich codziennych obowiązków bądź nie wywiązywanie się z nich w związku z picciem, picie w sytuacjach związanych z większym ryzykiem wypadku (np. jazda samochodem po alkoholu);

- wyraźne upośledzenie funkcjonowania społecznego oraz ograniczenie wypoczynku w związku z piciem;

- kontynuacja picia pomimo świadomości, że występujące problemy (zdrowotne, rodzinne, finansowe, prawne itp.) mają wyraźny związek z piciem alkoholu;

- konieczność wypijania większej ilości alkoholu dla uzyskania zamierzonego efektu;

- występowanie wyraźnych objawów zespołu abstynencyjnego;

- picie alkoholu ze świadomością, że objawy abstynencyjne ulegną złagodzeniu (Woronowicz B.T. 1995 s. 53).

Opracowana najnowsza wersja DSM-IV doprecyzowuje tę klasyfikację. Uzależnienie od alkoholu jest tu określane jako: "Nieprawidłowy wzorzec picia prowadzący do klinicznie znaczącego uszkodzenia somatycznego lub zaburzeń psychicznych, manifestujący się przynajmniej trzema z poniższych objawów występujących w ostatnim roku:

- Częste picie alkoholu w większych ilościach i dłużej niż zakładano przed rozpoczęciem picia. Uporczywa chęć lub nieudane próby przerywania picia lub ograniczenia ilości wypijanego alkoholu.

- Zespół abstynencyjny:

- a) występowanie charakterystycznego zespołu abstynencyjnego po przerywaniu lub zredukowaniu intensywnego i długotrwałego picia. Zespół ten rozwija się w kilka godzin lub dni i manifestuje się przynajmniej 2 typowymi objawami abstynencyjnymi, które powodują znaczne upośledzenie funkcjonowania psychicznego lub społecznego, zawodowego itp. Objawy te związane są z ogólnie złym stanem somatycznym i nie powinny być związane z żadnym innym zaburzeniem psychicznym;

- b) picie alkoholu lub przyjmowanie leków (np. barbituranów, bedozjazepin) lub innych substancji o działaniu podobnym do alkoholu;

- Wzrost tolerancji definiowany w dwojnásób:

- a) potrzeba znacząco wyższych dawek do wywołania intoksykacji lub innego oczekiwanego efektu alkoholu;

- b) wyraźne zmniejszone efekty działania alkoholu przy piciu tej samej dawki;

- Przeznaczenie znacznej ilości czasu na zdobycie alkoholu lub na dochodzenie do siebie po piciu.

- Znaczne zredukowanie aktywności społecznej, zawodowej i rekreacyjnej z powodu picia.

- Picie alkoholu mimo wiedzy, że nawracające problemy zdrowotne lub psychiczne są spowodowane lub zaostrzone przez picie alkoholu (np. picie mimo wiedzy, że alkohol zaostrza chorobę wrzodową) (Habrat B. 1996 s. 33).

3.2. Zjawisko narkomanii

Termin *narkomania* określa stan uzależnienia od środków odurzających. To pojęcie ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale posługiwanie się wszelkimi środkami wywołującymi euforię odurzającą. Do społecznych skutków używania narkotyków należy: wzrost przestępczości, wysokie koszty leczenia, przestępczość zorganizowana, rozpad rodziny, „wypadanie” z ról społecznych lub niepodejmowanie ich, rozwój patologii, itp. Używanie substancji psychoaktywnych jest zjawiskiem od dawna widocznym w rozwoju polskiego społeczeństwa.

Uzależnienie od narkotyków utożsamiane jest z pojęciem narkomanii. Zarówno alkoholizm, jak i narkomania definiowane są jako zjawiska o randze problemów społecznych. Konsekwencją nadania narkomanii statusu problemu społecznego jest jego instytucjonalizacja, a jej elementem stworzenie specjalistycznego leczenia dla osób uzależnionych od narkotyków. Zawężenie społecznej definicji narkomanii do używania substancji nielegalnych powoduje, że badania społeczne, dotyczące konsekwencji uzależnienia od substancji psychoaktywnych, koncentrują się przede wszystkim na szkodliwym wpływie konsumentów narkotyków – „nosicieli problemu” – na porządek społeczny, a nie na aspektach związanych z wpływem używania substancji na zdrowie publiczne (March, Oviedo-Joekes i Romero, 2006). W przypadku alkoholu dopiero przekroczenie przyjętych norm częstości i ilości picia sytuuje konsumenta w gronie „nosicieli problemu” alkoholizmu. Z powodu nielegalnego, punktu widzenia prawa, statusu substancji nazywanych narkotykami, każde ich użycie postrzegane jest jako zachowanie problemowe, nawet jeśli nie towarzyszą mu żadne dodatkowe konsekwencje. Od lat badacze koncentrują swoją uwagę na czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących jednostki przed podejmowaniem zachowań problemowych, które mogą prowadzić do uzależnienia od narkotyków. Oznacza to przyjmowanie milczącego założenia, że to cechy indywidualne leżą u podłoża uzależnienia od narkotyków (O'Brien i McLellan, 1996). Ostatnio w debacie publicznej coraz częściej pojawia się pogląd, że w większym stopniu, niż osobnicze cechy jednostki, za uzależnienie odpowiedzialne są cechy substancji, która w miarę wydłużania się okresu jej zażywania powoduje, że użytkownik stopniowo traci kontrolę nad częstością i ilością wypijanego alkoholu czy połykanych tabletek nasennych. Społeczna historia substancji psychoaktywnych potwierdza, że „współczesne koncepcje problemów opierają się na normatywnej kategoryzacji. Klasyfikacja między tym, co dozwolone lub zakazane czy legalne lub nielegalne jest przedmiotem społecznego i politycznego wyboru” (Hakkarainen, Laursen i Tigerstedt, 1996).

3.3. Uzależnienia behawioralne

Terminem „**uzależnienia behawioralne**” określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe). Formalnie, do grupy tych zaburzeń, możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu i e-hazard, natomiast nieformalnie – szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. To właśnie odróżnia tzw. uzależnienia behawioralne od zachowań problemowych czy ryzykownych.

Nieformalnie zaliczymy takie, zachowania jak:

- Zespół uzależnienia od internetu w tym: nadmierne korzystanie z Internetu, granie w gry, cyber, seks;

- **Kompulsywne kupowanie;**

- **Pracoholizm;**

- **Uzależnienie od ćwiczeń fizycznych**

- **Ortoreksja** polega na unikaniu spożywania pewnych pokarmów (tych, które uznaje się za niezdrowe) i unikaniu pewnych sposobów przygotowania posiłków, np. smażenia czy mrożenia (takich, które uznaje się za niezdrowe).

- **Tonoreksja** uzależnienie od opalania się, stanowi stosunkowo nowe zjawisko w obszarze zaburzeń behawioralnych, choć niesie ono poważne konsekwencje dla zdrowia i życia (przede wszystkim ze względu na nowotwory skóry).

Termin „uzależnienia behawioralne” oficjalnie nie funkcjonuje w żadnej z klasyfikacji chorób i zaburzeń, tj. ani w ICD 10 natomiast w klasyfikacji DSM–V pojawiła się nowa podgrupa zaburzeń, do których zostało włączone zaburzenie uprawiania hazardu. Hazard patologiczny (klasyfikacja wg DSM–IV) został zastąpiony przez zaburzenie uprawiania hazardu i znalazł się w kategorii „zaburzeń używania substancji i nałogów w podkategorii „zaburzeń nie związanych z substancjami”

Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne formalnie potwierdziło istnienie uzależnień/nałogów behawioralnych w maju 2013 poprzez opublikowanie piątej rewizji klasyfikacji DSM i włączenie zaburzenia uprawiania hazardu do kategorii zaburzeń i nałogów.

Do podstawowych kryteriów służących do opisu i diagnozy uzależnień behawioralnych należą:

(1) zaabsorbowanie;

(2) modyfikacja nastroju;

- (3) tolerancja;
- (4) symptomy odstawienne;
- (5) konflikt (na trzech wymiarach);
- (6) nawroty.

Uzależnienie od wykonywania danej czynności pojawia się w momencie, gdy towarzyszy jej wewnętrzny przymus lub silne pragnienie jej rozpoczęcia i jak najdłuższego kontynuowania. Cechą charakterystyczną uzależnienia (każdego rodzaju) jest narastanie trudności w kontrolowaniu zachowań z nim związanych oraz zwiększenie tolerancji (czyli wewnętrznej potrzeby coraz większej częstotliwości podejmowania czynności uzależniającej). W momencie, gdy czynność zostanie przerwana lub możliwość jej wykonywania zostanie ograniczona, pojawiają się niepożądane objawy abstynencyjne, inaczej odstawienne. Do takich objawów należą zaburzenia fizjologiczne ze strony organizmu, np. nadmierna potliwość, drżenie rąk, bóle głowy, czy bezsenność. Dołączyć się mogą także problemy natury psychologicznej takie, jak zachowania agresywne, rozdrażnienie, nasilony lęk, wstyd czy poczucie winy. Osoby uzależnione często nieświadomie kreują wiele różnych złudzeń na temat swojego życia oraz zachowania, powoduje to niestety zmniejszenie chęci do zmiany swoich szkodliwych nawyków. Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci oraz młodzieży. Jednym z częstszych takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony.

3.4. Uzależnienia behawioralne a uzależnienia od substancji psychoaktywnych RÓŻNICE

Najważniejsze różnice wynikają z charakteru środka, który staje się przedmiotem uzależnienia – w przypadku uzależnień od substancji jest to substancja przyjmowana z zewnątrz, natomiast w przypadku uzależnień behawioralnych jest to zachowanie, które najczęściej stanowi składową zdrowego funkcjonowania człowieka. Mimo różnic w środku będącym przedmiotem uzależnienia, zmiany biochemiczne, w tym zmiany na poziomie neuroprzekazników są podobne i dotyczą głównie ścieżek dopaminergicznych i serotonergicznych.

Kolejna różnica dotyczy założenia pełnej abstynencji. W przypadku uzależnień od substancji psychoaktywnych często (z wyjątkiem np. terapii redukcji szkód, ang. Harm Reduction Therapy) podstawą leczenia jest całkowita abstynencja od substancji uzależniającej (np. od

alkoholu). W przypadku uzależnień behawioralnych całkowita abstynencja od uzależniającego zachowania jest niemal niemożliwa. Wyjątek stanowi hazard – osoba po zakończonej terapii nie powinna angażować się w żadne zachowania związane z uprawianiem hazardu – nie chodzić do kasyna, nie grać w Toto–Lotka itp. Nawet w przypadku zaburzenia uprawiania hazardu należy uzgodnić z klientem co jest jego celem – redukcja szkód (ograniczenie grania) czy całkowita abstynencja. Celem terapii uzależnień behawioralnych nie jest zaniechanie przez klienta wykonywania danego zachowania (np. zakupów w przypadku zakupoholika, czy seksu w przypadku seksoholika), a zmiana formy – z patologicznej na przystosowawczą, np. wypracowanie prawidłowych wzorców robienia zakupów (u zakupoholików), jedzenia (u ortorektyków) czy uprawiania seksu (u seksoholików).

Tymczasowa abstynencja może stanowić część terapii (najczęściej w początkowej fazie), np. kiedy częstotliwość angażowania się w zachowanie będące przedmiotem uzależnienia uniemożliwia kontakt. Zatem abstynencja rozumiana jako całkowite powstrzymanie się od danego zachowania nie powinna stanowić celu terapii (z wyjątkiem hazardu). Takim celem powinno być wypracowanie prawidłowych wzorców danego zachowania.

Różnicą jest także brak detoksykacji w przypadku uzależnień behawioralnych (co wynika z natury środka uzależniającego). W przypadku uzależnień od substancji psychoaktywnych bardzo często pierwszym krokiem w terapii jest detoksykacja, czyli oczyszczenie organizmu osoby uzależnionej z substancji uzależniającej.

W związku z charakterystyką środka będącego przedmiotem uzależnienia, **ważną różnicą pomiędzy omawianymi formami uzależnienia są odmienne konsekwencje dla zdrowia i życia.** Uzależnienia behawioralne zdecydowanie rzadziej prowadzą do trwałej niepełnosprawności czy śmierci niż uzależnienia od substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, narkotyki czy tytoń. Jest to bezpośrednio związane z czynnikiem uzależniającym – substancja psychoaktywna przyjmowana z zewnątrz versus uporczywe powtarzanie zachowania. Niemniej, poszczególne uzależnienia behawioralne (np. od jedzenia, ćwiczeń fizycznych, czy czynności seksualnych) mogą wiązać się z poważnymi konsekwencjami dla zdrowia i życia.

W przypadku uzależnień od substancji psychoaktywnych istnieje bardzo wysokie ryzyko przedawkowania, którego konsekwencje związane są ze stałym silnym upośledzeniem funkcjonowania lub ze śmiercią. W przypadku uzależnień behawioralnych takie ryzyko jest bardzo małe (mimo sporadycznych przypadków).

Zaburzenia funkcji poznawczych występują zarówno u osób uzależnionych od czynności jak i od substancji psychoaktywnych, jednak różnią się ze względu na toksyczne działania (lub

jego brak) substancji uzależniającej, jak również jej rodzaju. Zaburzenia funkcji poznawczych w przypadku uzależnień behawioralnych są związane np. z wybiórczą pamięcią pewnych sytuacji (np. wygranych przez hazardzistów), tj. z pewnymi zniekształceniami poznawczymi nie wynikającymi z tymczasowego lub stałego upośledzenia morfologicznego (np. zatrucia alkoholowego).

Kolejną różnicą, która niesie ze sobą ważne konsekwencje, jest **odmienne postrzeganie przez społeczeństwo uzależnień od substancji i od czynności**. Samo uzależnienie od substancji jest postrzegane jako choroba, poważne zaburzenie, które należy poddać leczeniu, natomiast uzależnienia behawioralne są traktowane jako fanaberia, a osoby uzależnione od czynności – jako niepoważne. Różnica pomiędzy uzależnieniami od substancji i od czynności wynika ze zmiany podejścia do koncepcji uzależnienia (nałogu) – uzależnienia od substancji traktuje się zdecydowanie częściej jako chorobę, a osobę uzależnioną jako pacjenta, który poddaje się leczeniu. Natomiast uzależnienia behawioralne traktuje się coraz częściej jako pewne kontinuum intensywności danego zachowania, na którego krańcu znajduje się forma wysoce nie przystosowawczą. Taka zmiana podejścia wiąże się także ze zmianą terminologii – zamiast o pacjencie mówimy o kliencie, a zamiast o leczeniu – o terapii. Ta zmiana podejścia do koncepcji jest po części związana z rozpowszechnieniem dwóch podejść terapeutycznych – poznawczo-behawioralnego i Dialogu Motywującego.

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w Gminie Łabowa

Diagnoza problematyki uzależnień, w szczególności od alkoholu, zostanie przedstawiona w oparciu o dane zaprezentowane z pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Urzędu Stanu Cywilnego oraz na podstawie diagnozy zaprezentowanej w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łabowa na lata 2021-2028, a także danych uzyskanych ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Łabowa.

1. Dostępność fizyczna i ekonomiczna alkoholu – dane z Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Łabowa – luty 2022 r.

Zgodnie z Uchwałą Nr LI/339/2018 Rady Gminy Łabowa z dnia 7 sierpnia 2018 roku na terenie Gminy Łabowa została ustalona maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania

GMINA ŁABOWA	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		Aktualne zezwolenia na sprzedaż alkoholu
ROK	2020	2021	Od 1 stycznia 2022 do 30 czerwca 2022
- w sklepach	11	11	10
- w lokalach gastronomicznych	6	6	6
Placówki ogółem:	17	17	16

2. Analiza zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych mających wpływ na zaburzenia życia rodzinnego oraz zjawisko przemocy w rodzinach – dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabowej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabowej realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym obejmuje opieką rodziny dotknięte problemem uzależnienia, w tym najczęściej uzależnienia od alkoholu.

A. Pomoc Społeczna – dane z lutego 2022 r.

GMINA ŁABOWA	2020	2021	Od 1 stycznia 2022 r. do 28 lutego 2022 r.
Liczba osób objętych pomocą - ogółem	269	285	119
Liczba osób z problemem alkoholowym objętych pomocą:	13	9, w tym 1 osoba bezdomna	6, w tym 1 osoba bezdomna
Liczba osób z problemem uzależnienia od narkotyków objętych pomocą:	0	0	0
Liczba osób z problemem uzależnień behawioralnych objętych pomocą:	0	1 dziecko	1 dziecko

Osobom dotkniętym problemem alkoholowym, w tym także ich rodzinom udzielono pomoc w postaci pracy socjalnej, zasiłków okresowych, celowych, stałych, pomocy w naturze, pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Wyżej zaprezentowane dane ukazują, iż wśród rodzin objętych pomocą socjalną na terenie Gminy Łabowa nie ma takich, które miałyby problem ze zjawiskiem narkomanii.

B. Zespół Interdyscyplinarny – dane z lutego 2022 r.

Gmina Łabowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny został powołany przez Wójta Gminy, natomiast Rada Gminy, w drodze uchwały, określa tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Gminny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to grupa specjalistów z różnych dziedzin działająca w celu pomocy rodzinie, która dotknięta jest problemem przemocy. Pomoc ze strony Zespołu kierowana jest do mieszkańców Gminy Łabowa.

W skład Zespołu wchodzi: pracownik socjalny, kurator zawodowy, dzielnicowy z Posterunku Policji z Nawojowej, członek GKRPA, pedagog szkolny, pielęgniarka środowiskowa oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej. W ramach Zespołu funkcjonują Grupy Robocze ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, które są powołane do pracy w indywidualnych przypadkach przemocy w rodzinie.

Członkowie Grupy Roboczej spotykają się na regularnych posiedzeniach, na które zapraszane są osoby wskazane w procedurze Niebieskiej Karty, jako te, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz te, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Poza posiedzeniami Grupy Roboczej, ich członkowie, współpracują z rodzinami, w których realizowana jest procedura Niebieskiej Karty. Pracownicy socjalni oraz dzielnicowy składają wizyty w miejscu zamieszkania, monitorują sytuację rodziny w zakresie bezpieczeństwa i ustania przemocy w rodzinie.

Praca Grupy Roboczej trwa do czasu ustania przemocy w rodzinie lub stwierdzenia braku zasadności realizacji procedury w danej sytuacji.

W 2020 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 12 posiedzeń Grup Roboczych. Wsparciem asystenta rodziny w 2020 r. objęte były 3 rodziny, w których była prowadzona procedura Niebieskich Kart. W 2021 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 32 posiedzenia Grup Roboczych oraz powołanych było 16 Grup Roboczych. Do końca lutego 2022 r. nie odbyło się żadne spotkanie w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

NIEBIESKIE KARTY								
2020			2021			Od 1 stycznia do 28 lutego 2022		
założone	zakończon	kontynuowane	założone	zakończon	kontynuowane	założone	zakończone	kontynuowane
19	10	9	14	8	3	1	1	9

C. Punkt Konsultacyjno – Informacyjny – dane z lutego 2022 r.

Porady udzielone w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym					
2020		2021		Od 1 stycznia do 28 lutego 2022	
Psycholog	Prawnik	Psycholog	Prawnik	Psycholog	Prawnik
30	90	32	110	9	15

W ramach realizacji zadań Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, a także działań profilaktyki z zakresu uzależnień w Gminie Łabowa został utworzony Punkt Informacyjno – Konsultacyjny. W Punkcie dyżurują specjaliści:

- Psycholog – przyjmuje w każdy poniedziałek w godzinach od 16.30 do 18.30
- Prawnik – przyjmuje w każdy wtorek w godzinach od 16.00 do 18.00
- Pracownicy socjalni – w godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabowej

Z usług specjalistów mogą korzystać osoby doświadczające wszelkich form przemocy. Poradnictwo i wsparcie jest całkowicie bezpłatne. Osobom, które korzystają z usług specjalistów zapewniona jest dyskrecja. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny znajduje się w budynku Urzędu Gminy Łabowa, Łabowa 38, 33 – 336 Łabowa, pokój nr 19.

3. Analiza zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych mających wpływ na zaburzenia życia rodzinnego oraz zjawisko przemocy w rodzinach – dane z Urzędu Gminy Łabowa – luty 2022 r.

A. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. przeprowadzono 6 rozmów motywacyjnych z osobami pod kątem uzależnienia od alkoholu. 2 osoby podpisały u księdza abstynencję. 6 osób podjęło prace z psychologiem, a 2 osoby z prawnikiem w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym.

W 2021 r. przeprowadzono 8 rozmów motywacyjnych z osobami, które kierowano psychologa i prawnika przyjmujących w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym. 4 osoby skorzystały z pomocy psychologa. Wydano 10 wniosków na sprzedaż alkoholu. Od stycznia 2022 do 28 lutego 2022 r. nie było spotkań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z asystentem rodziny, kuratorem sądowym, psychologiem, prawnikiem, Policją, pracownikami socjalnymi oraz

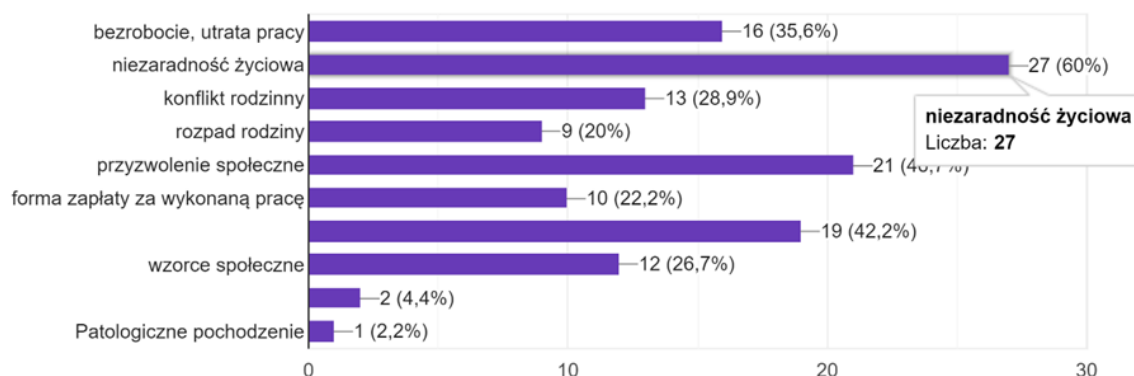
asystentem rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabowej, pracownikami Urzędu Gminy Łabowa, kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym, księżmi oraz Sąddeckim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informują także o możliwości podjęcia leczenia odwykowego, udzielają porad oraz pomagają w skompletowaniu dokumentacji. Ponadto współpracują z oddziałami odwykowymi w Nowym Targu, Tarnowie.

4. Analiza zjawiska uzależnienia, zwłaszcza od alkoholu na podstawie danych uzyskanych na potrzeby przygotowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łabowa na lata 2021-2028

1. Jakie Pani/Pana zdaniem są przyczyny występowania problemu uzależnienia od alkoholu w Gminie Łabowa?

Jakie Pani/Pana zdaniem są przyczyny występowania problemu uzależnień alkoholowych w Gminie Łabowa? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

45 odpowiedzi

Na podstawie powyższego wykresu można wnioskować, iż większość przebadanych osób uważa, że przede wszystkim problematyka zjawiska uzależnienia od alkoholu w Gminie Łabowa związana jest z niezaradnością życiową. Spora liczba badanych zwróciła uwagę, że na terenie Gminy Łabowa przyczyną występowania problemów alkoholowych jest także przyzwolenie społeczne.

2. W jaki sposób można poprawić sytuację rodzin dotkniętych problemem alkoholowym?

W jaki sposób można poprawić sytuację rodzin dotkniętych problemem alkoholowym? – odpowiedzi otwarte 31 odpowiedzi

- rodzina powinna być objęta opieką terapeutyczną;
 - zatrudniony w gminie psycholog powinien mieć uprawnienia terapeuty z PARPA i jeździć do rodzin, bo tych przypadków zgłoszonych w gminie jest kilka rocznie, więc to nie jest wiele. Natomiast wobec sprawcy bezwzględnie kierować sprawę do sądu celem uzyskania przymusu leczenia.
 - kontrola celu wydawania zasiłków dla rodziny, w której widoczny jest problem alkoholowy;
 - pomoc odpowiednich wykwalifikowanych osób, które w odpowiedni sposób zmotywują ludzi do leczenia;
 - moim zdaniem należy uświadomić otoczenie, że uzależniona osoba ma problem; namawiać na odwyk, a przede wszystkim chronić dzieci przed dorastaniem w takich rodzinach;
 - wysłać na odwyk terapia;
 - organizacja czasu wolnego, większość ludzi pije, bo nie ma co ze sobą zrobić np. w niedzielę.
- Piją z nudów;
- organizowanie spotkań z psychologiem dla osoby z problemem alkoholowym i jej rodziny;
 - to jest bardzo trudna grupa społeczna, to choroba i ciężko tutaj ustalić konkretne działania;
 - wsparcie społeczne dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym poprzez różne spotkania i rozmowy z nimi;
 - większa działalność GKRPA;
 - nie sprzedawać alkoholu osobom uzależnionym, pijanym, młodzieży;
 - terapia oraz wsparcie finansowe dla innych domowników (tych nie pijących);
 - przymusowy odwyk;
 - anonimowe spotkania z terapeutą, poprzez możliwość rozmowy z psychologiem dla takich osób;
 - wsparcie, rozmowa (terapia);
 - organizacja profesjonalnej opieki psychologicznej;
 - Grupy wsparcia poprzez spotkania;
 - wsparcie, zaufanie;
 - pomoc psychologiczna;
 - Piętnować alkoholizm, nie bagatelizować i nie udawać, że "tak to już na wsi jest...";
 - GOPS nie posiada takich mechanizmów wsparcia;
 - pomoc finansowa, terapia;
 - pomoc psychologiczna, spotkania aa;
 - uświadamiać ludzi i negować takie zachowanie
 - edukacja;
 - edukacja , upomnienie, zainteresowanie problemem;
 - Moim zdaniem w naszej gminie jest ogromny problem z uzależnieniem alkoholowym. Wiele rodzin niestety cierpi z tego powodu, ale prawda jest taka że od strony prawnej osoby poszkodowane, które stają się osobami współuzależnionymi nie są w stanie zrobić zbyt wiele. Skierowanie sprawy do sądu, wnioski o przymusowe leczenie alkoholika czy nadzór kuratora niestety często nie rozwiązują sprawy. Ciężko jest znaleźć złoty środek w takiej sytuacji. Wydaje mi

się, że na pewno przydałyby się grupy wsparcia dla takich rodzin, gdzie mogłyby uzyskać pomoc (bardzo ważną z punktu widzenia zdrowia psychicznego) oraz informacje na temat co jeszcze mogą zrobić w tej trudnej sytuacji. Uważam, że problemem jest również alkohol sprzedawany osobom nietrzeźwym a czasem niepełnoletnim. Niestety tabliczki w sklepach mówiące - "Alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim nie sprzedajemy" to tylko złudzenie. W rzeczywistości ekspedienci chcą po prostu uniknąć awantury z klientem i przysmykają na to oko;

- stanowcze zasady i asertywność na pewno przyniosłyby jakiś efekt. Zdarzały się również - sytuacje, gdzie osoby nietrzeźwe powodowały śmiertelne zagrożenie w ruchu drogowym zarówno wsiadając za kierownicę czy też maszerując a raczej tocząc się z jednej do drugiej strony drogi. Ciężko powiedzieć czy taka osoba nie zdaje sobie sprawy z możliwych konsekwencji takich postępowań? Może warto aby patrol policji częściej kontrolowały drogi naszej gminy. Mandat może zmienić nieco pogląd na sprawę.

- obowiązkowo częste wizyty dzielnicowego oraz opieki społecznej, szybsza reakcja ze strony gminy;

- organizować pomoc psychologiczną. Nie tylko dla osoby uzależnionej, ale dla całej rodziny. -
- tworzenie grup AA;

- zabrać wszystkie dodatki typu 500+, dać nadzór kuratora, a w ostateczności wysyłać na obowiązkowy odwyk

5. Analiza zjawiska uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych na podstawie danych uzyskanych ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Łabowa

Na podstawie zebranych informacji ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Łabowa można wnioskować, że problematyka dotycząca uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych nie jest raczej udokumentowana, choć poprzez obserwacje oraz rozmowy pedagogów szkolnych z uczniami można wnioskować, iż takie problemy dotyczą uczniów. Jednakże jest to bardzo delikatna dziedzina życia, o której raczej rzadko się rozmawia i opowiada. W związku z powyższym bardzo ciężko jest podać dokładne dane statystyczne. Spośród czterech szkół znajdujących się na terenie Gminy Łabowa około 10 rodzin jest objętych pomocą w zakresie problemu związanego z uzależnieniami od alkoholu, w tym 1 rodzinę dotyczącą uzależnienia behawioralne dziecka oraz wobec jednego ucznia istnieje podejrzenie o używanie środków odurzających, z tym, że nie jest ten fakt potwierdzony (jest to jedynie podejrzenie).

Ponadto Dyrektorzy, nauczyciele oraz pedagodzy szkolni podkreślają, że w związku z nauką zdalną, trudno jest stwierdzić czy uczniowie mają problemy z uzależnieniami behawioralnymi np. od nadużywania Internetu, komputerów. Natomiast istnieje prawdopodobieństwo wśród dzieci i młodzieży wystąpienia zjawiska uzależniania behawioralnego np. od nadużywania gier komputerowych.

ROZDZIAŁ III CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

WSPIERANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, PROZDROWOTNYCH W CELU REDUKCJI SZKÓD O CHARAKTRZE RODZINNYM, ZDROWOTNYM ORAZ SPOŁECZNYM ZWIĄZANYCH ZE SPOŻYWANIEM ALKOHOLU, UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH ORAZ UZALEŻNIENIAMI BEHAWIORALNYMI

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. ROZPOZNAWANIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UZALEŻNIENIAMI MAJĄCE MIEJSCE NA TERENIE GMINY ŁABOWA ORAZ POTRZEB SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W ZAKRESIE POMOCY W ICH ROZWIĄZYWANIU

2. DAŻNIE DO ZMNIEJSZANIA ROZMIARÓW PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UZALEŻNIENIAMI OD ALKOHOLU, NARKOTYKÓW ORAZ ZACHOWAŃ BEHAWIORALNYCH

3. ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU NOWYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UZALEŻNIENIAMI POPRZEZ PROWADZENIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I EDUKACYJNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY, RODZICÓW, RODZIN ORAZ OSÓB STARSZYCH I SAMOTNYCH

4. WSPÓLPRACA Z PODMIOTAMI DZIAŁAJACYMI W OBSZARZE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, UZALEŻNIEŃ BAEHAWIORALNYCH, A TAKŻE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

5. WZMACNIANIE POSTAW ZWIĄZANYCH Z OGRANICZANIEM SPOŻYWANIA ALKOHOLU, UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH ORAZ NARKOTYKÓW POPRZEZ ORGANIZOWANIE WOLNEGO CZASU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, A TAKŻE OSÓB Z GRUP PODWYŻSZONEGO RYZYKA

Cele szczegółowe niniejszego Programu w zakresie problematyki uzależnień wpisane są w cele strategiczne oraz kierunki ich działań Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Łabowa na lata 2021-2028.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

OBSZAR PRIORYTETOWY V: PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU			
CEL SZCZEGÓŁOWY			
PROFILAKTYKA PRZECIWAALKOHOLOWA, EDUKACJA SZKOLNA DOT. FORM UZALEŻNIENI			
ZADANIE	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	
1.	<i>Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących różnych form uzależnień</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej; - samorząd gminy -Zespół Interpersonalny; -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - Posterunek Policji; -Punkt Konsultacyjno-Informacyjny; -placówki oświatowe 	2021-2028
2.	<i>Pomoc społeczna osobom uzależnionym od alkoholu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej; 	2021-2028
3.	<i>Edukacja szkolna – profilaktyka przeciwalkoholowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej; -placówki oświatowe; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	

Analiza SWOT, która została przedstawiona w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łabowa na lata 2021-2028 obejmuje także obszar priorytetowy związany z problemem uzależnienia od alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

OBSZAR PRIORYTETOWY V: PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU			
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>- podstawa finansowa zawarta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; środki własne Gminy, którymi sama dysponuje;</p> <p>- zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem uzależnień dostępu do pomocy psychologicznej i prawnej;</p> <p>- prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych oraz edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>- rutynowość działań</p> <p>- niewystarczająca oferta dot. leczenia odwykowego zamkniętego;</p> <p>- duży dostęp do alkoholu.</p>	<p>- możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na podejmowanie działań profilaktycznych;</p> <p>- spotkania dla społeczności lokalnej mające na celu zapobieganie nadużywania alkoholu</p> <p>- prospołeczna polityka państwa;</p> <p>- wzrastająca świadomość społeczna dot. problemu uzależnień</p> <p>- szkolenia dla pracowników OPS, w tym prowadzenie superwizji.</p>	<p>- nowe substancje uzależniające, które pojawiają się na rynku np. dopalacze;</p> <p>- rosące bezrobocie</p> <p>- przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu</p> <p>- łatwy dostęp do używek np. alkoholu</p> <p>- ukryta liczba osób uzależnionych;</p> <p>- obniżenie się wieku inicjacji alkoholowej.</p>

ROZDZIAŁ IV

ZADANIA PROGRAMU

Zadania zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu z Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych oraz skierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy.

ZADANIA W RAMACH PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, W TYM UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. Współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc w zakresie leczenia osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych.
2. Opłacanie kosztów powołania biegłego psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
3. Pokrywanie opłat związanych z kierowaniem wniosków do Sądu Rejonowego w Nowym Sączu.
4. Zawarcie umowy na zapewnienie czasowego schronienia dla ofiar przemocy.
5. Objęcie pomocą osób, które ukończyły leczenie odwykowe poprzez ułatwienie kontaktu z grupami wsparcia i utrzymania abstynencji.
6. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą, w tym zatrudnienie specjalistów, tj. psycholog oraz prawnik.
7. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla instytucji pomagających osobom uzależnionym tj. Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, parafie, ośrodek zdrowia oraz dofinansowanie szkoleń zwiększających kompetencje w tym zakresie.

Wskaźniki do zrealizowania zadania:

1. Liczba osób korzystających z poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Dostępność do porad świadczonych przez specjalistów udzielających wsparcia w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

2. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Łabowa.

3. Współdziałanie z ośrodkiem pomocy społecznej, ośrodkiem zdrowia, policją i szkołami w zakresie stosowania procedury interwencji wobec przemocy domowej „**NIEBIESKICH KART**”.

4. Dofinansowanie szkoleń zwiększających kompetencje osób stykających się z ofiarami i sprawcami przemocy domowej.

5. Zwiększanie wiedzy i świadomości społeczności lokalnej na temat uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie, sposobów właściwego reagowania na przemoc oraz możliwości otrzymania pomocy poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych.

6. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych, kierowanie osób uzależnionych na terapię, w tym kompletowanie i pomoc w zbieraniu dokumentów i występowania z wnioskiem do Sądu i Prokuratury.

7. Organizowanie szkoleń, konferencji, spotkań w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie.

8. Organizowanie spotkań, warsztatów dla rodziców, opiekunów i członków rodzin, mających na celu wzmocnienie więzi rodzinnych, przełamywania kultury obojętności, uczenie zdrowej komunikacji.

9. Współdziałanie, w razie potrzeby, z Ogólnopolską Organizacją Przeciwdziałania Przemocy „**Niebieska Linia**”.

10. Udzielanie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży dotkniętych lub zagrożonych problemami uzależnień poprzez:

a) zintegrowanie działań instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie takich jak: szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, policja, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych;

b) inicjonowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, z uwzględnieniem zagospodarowania czasu wolnego, w okresie ferii i wakacji, wspieranie nowopowstałych świetlic na obszarze administracyjnym Gminy Łabowa.

Wskaźniki do zrealizowania zadania:

1. Liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjno Informacyjnym.
2. Liczba zakupionych pakietów materiałów edukacyjnych.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Finansowanie programów profilaktycznych, spektakli dla dzieci i młodzieży, a także dla wychowawców i rodziców, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, odpowiadającym standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne, tj. kompletny scenariusz zajęć, zaplanowanie ewaluacji, profesjonalne przygotowanie realizatorów.

2. Organizowanie lub dofinansowanie akcji profilaktycznych typu: festyny, ogniska, wycieczki, spotkania okolicznościowe, konkursy profilaktyczne o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych, poprzez promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej.

3. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

4. Współpraca z Kościołem katolickim oraz organizacjami religijnymi działającym na terenie Gminy Łabowa w promowaniu trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców.
5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia. Kontrole punktów sprzedaży alkoholowych.
6. Współpraca z fundacjami, stowarzyszeniami znajdującymi się na terenie powiatu nowosądeckiego oraz miasta Nowy Sącz.
7. Dofinansowanie lokalnych inicjatyw wspierających zadania określone w gminnym programie dostarczających opieki dzieciom, propagujących zdrowy styl życia, kształtowanie wśród dzieci postaw etycznych, nawyków wartościowego wypełniania wolnego czasu, zwalczanie czynników demoralizujących takich jak: pornografia, przemoc w mediach, grach komputerowych i płytach CD, dostęp do narkotyków, papierosów, alkoholu oraz działań deprawacyjnych ze strony osób dorosłych.
8. Podejmowanie działalności informacyjno-edukacyjnej.
9. Dofinansowanie spektakli teatralnych zawierających w swej treści profilaktykę uzależnień.
10. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących problematyki uzależnień.
11. Zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były zamieszczone informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym;
12. Dofinansowanie wynagrodzenie dla psychologa i prawnika świadczących nieodpłatnie usługi dla mieszkańców gminy w punkcie interwencyjno- konsultacyjnym dla ofiar przemocy i osób uzależnionych, działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej .
13. Monitorowanie stanu problemów uzależnień w Gminie Łabowa oraz istniejących zasobów służących rozwiązywaniu tych problemów.
14. Zakup literatury, czasopism, materiałów biurowych, materiałów edukacyjnych na potrzeby osób realizujących zadania gminnego programu.
15. Finansowanie drobnych napraw i remontów w świetlicach działających przy szkołach na terenie gminy.

Wskaźniki zrealizowania zadania:

1. Liczba dofinansowanych programów.
2. Liczba dofinansowanych szkoleń.
3. Liczba instytucji angażujących się w działania profilaktyczne.

ZADANIE 4

**Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, mających na celu
pomaganie w rozwiązywaniu problemów alkoholowych**

1. Współpraca z Komisją Zdrowia, Opieki Społecznej, Ładu i Bezpieczeństwa Publicznego w zakresie realizacji zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Współpraca z kuratorami sądowymi wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
3. Finansowanie szkoleń dla sprzedawców punktów napojów alkoholowych oraz członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania statutowe związane z profilaktyką uzależnień- dofinansowanie realizowanych przez te instytucje programów.
5. Współdziałanie ze stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Łabowa oraz wspieranie finansowo działań w zakresie wychowania w trzeźwości.
6. Wspieranie finansowe wszelkich lokalnych działań podejmowanych na rzecz zapobiegania uzależnieniom i przeciwdziałaniu przemocy.
7. Dofinansowanie działalności kółek zainteresowań oraz innych form upowszechniania kultury, spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież w szkołach i instytucjach upowszechniania kultury w formie zakupu materiałów, wyposażenia, nagród.

Wskaźniki zrealizowania zadania:

1. Liczba wspartych materialnie i edukacyjnie instytucji/ organizacji pozarządowych.
2. Liczba instytucji i organizacji angażujących się w działania profilaktyczne.

ZADANIE 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na obszarze kraju osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie działań kontrolnych przez członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w zakresie naruszenia wymienionych przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
2. Występowanie do jednostek policji w sprawie przeprowadzenia postępowania przygotowawczego i dowodowego.
3. Przygotowanie aktu oskarżenia i złożenie go w sądzie.
4. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki zrealizowania zadania:

1. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

ZADANIA W RAMACH PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

ZADANIE 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych

1. Współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych.
2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Prokuraturą, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

4. Dopuszczenie Punktu Informacyjno –konsultacyjnego działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Łabowej w podstawowe materiały biurowe, ulotki i broszurki informacyjnoedukacyjne z zakresu narkomanii.
5. Szkolenia specjalistów - organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy psychologiczno – medycznej, pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi.

ZADANIE 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej

1. Prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie przyczyn sięgania po narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.
2. Szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej.
3. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki narkotykowej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek).
4. Współpraca z Komisariatem Policji, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łabowej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łabowej, Placówki oświatowe działające na terenie Gminy Łabowa w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

ZADANIE 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych/ działania w zakresie edukacji i profilaktyki w szkołach zmierzające do

uświadomienia skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów i ich rodziców.

2. Realizacja autorskich programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.
3. Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych do realizacji programów profilaktycznych i profilaktyki środowiskowej.
4. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej tj. plakaty, ulotki, broszury;
5. Udział w Ogólnopolskich Kampaniach Społecznych.
6. Promowanie i organizowanie różnorodnych form edukacji profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii (prelekcje, pogadanki, warsztaty, konkursy, spektakle, itp.).
7. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych.
8. Szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem narkomanii;
9. Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabowej, oraz Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

ZADANIE 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii

1. Dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
2. Dofinansowanie realizacji programu profilaktyczno – terapeutycznego, edukacyjnego podczas zorganizowanych form wypoczynku letniego, zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień.
3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

4. Wsparcie edukacyjno – informacyjne, materialne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania narkomanii.
5. Wspieranie i inicjowanie działań związanych z patrolowaniem szkół i okolic przyszkolnych oraz lokali gastronomicznych, pod kątem nielegalnej dystrybucji narkotyków.

ROZDZIAŁ V

SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 obejmuje zasięgiem czasowym okres czterech lat oraz zakłada ciągłość realizacji wyznaczonych kierunków działań.

Cele główne oraz szczegółowe, które zostały wyznaczone w niniejszym Programie dotyczą najważniejszych problemów związanych z uzależnieniami na terenie Gminy Łabowa.

Realizacja określonych celów determinuje konieczność zaangażowania wszystkich możliwych zasobów. Rozwijanie i utrzymywanie systemu pomocy wymaga zintegrowanych działań wszelkich podmiotów, w tym organizacji pozarządowych, grup sąsiedzkich, rodzin, wolontariuszy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 realizowany będzie przez Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wykonywanie zadań objętych programem inicjować będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabowej.

Monitorowanie niniejszego Programu stanowi podstawowy warunek wdrożenia. Z uwagi na powyższe, corocznie, sporządzany będzie raport z realizacji celów oraz kierunków działań, który zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przedkładany będzie Radzie gminy Łabowa do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Wobec potencjalnych zmian zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, regionalnym lub lokalnym, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi, niniejszy Program może ulec pewnym zmianom bądź uzupełnieniom w drodze Uchwały Rady Gminy Łabowa. W szczególnych przypadkach Program może być zmieniony lub uzupełniony na wniosek Wójta Gminy Łabowa.

ROZDZIAŁ VI

FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMOWYCH

Środki finansowe na realizację zawartych w niniejszym Programie zadań pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz korzystanie z zezwoleń zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Klasyfikacja	Nazwa pozycji	Plan początkowy	Plan po zmianach
85153-4210-W	Zwalczanie narkomanii- Zakup materiałów i wyposażenia	2 100.00	2 100.00
85153-4300-W	Zwalczanie narkomanii- Zakup usług pozostałych	900.00	900.00
Suma rozdziału 85153		3 000.00	3 000.00
85154-4110-W	Przeciwdziałanie alkoholizmowi-Składki na ubezpieczenia społeczne	300.00	300.00
85154-4170-W	Przeciwdziałanie alkoholizmowi- Wynagrodzenia bezosobowe	21 000.00	21 000.00
85154-4210-W	Przeciwdziałanie alkoholizmowi-Zakup materiałów i wyposażenia	6 750.00	6 750.00
85154-4300-W	Przeciwdziałanie alkoholizmowi-Zakup usług pozostałych	11 100.00	11 100.00
85154-4430-W	Przeciwdziałanie alkoholizmowi-Różne opłaty i składki	500.00	500.00
Suma rozdziału 85154		39 650.00	39 650.00
Suma działu 851		42 650.00	42 650.00
Suma :		42 650.00	42 650.00
Suma ze strony 1		42 650.00	42 650.00
Z przeniesienia		0.00	0.00
Do przeniesienia		42 650.00	42 650.00

0